

Ieteikumi pirmsskolas izglītības iestādēm, ja reģistrēts masalu, masaliņu vai epidēmiskā parotīta [1] gadījums

Publicēts: 17.04.2020.

20.05.2016

1. Noskaidrot citu bērnu prombūtnes iemeslus grupā, kurā reģistrēts saslimšanas gadījums (turpmāk – infekcijas skartā grupa), kā arī to darbinieku prombūtnes iemeslus, kuri bijuši kontaktā ar saslimušo bērnu, un informēt Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologu [2].
2. Nekavējoties organizēt un veikt kontaktpersonu* medicīnisko novērošanu[3] 17 dienas ilgi masalu gadījumā, 21 dienu – masaliņu gadījumā un 25 dienas – epidēmiskā parotīta gadījumā, sākot no dienas, kad bijis pēdējais kontakts ar slimnieku, no rīta pirms pieņemšanas grupā veikt bērnu apskati, kā arī mērīt ķermeņa temperatūru divas reizes dienā.
3. Nepieņemt slimus bērnus (masalu gadījumā ir paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi, klepus, iesnas, konjunktivīts; masaliņu gadījumā – izsitumi, kakla, aizsauss vai zem pakauša limfmezglu iekaisums, sāpes locītavās, artrīts; epidēmiskā parotīta gadījumā – paaugstināta ķermeņa temperatūra, siekalu dziedzeru sāpīgs pietūkums, orhīts, meningīts), izolēt nekavējoties saslimušo bērnu no pārējiem un telefoniski informēt vecākus.
4. Nekavējoties telefoniski informēt Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologu par iespējamu bērna vai darbinieka saslimšanas gadījumu.
5. Izvērtēt, vai kontaktpersonas (bērni un darbinieki) ir saņēmuši visas nepieciešamās, vecumam atbilstošās vakcinācijas devas. Nepieciešamības gadījumā nosūtīt kontaktpersonu pie ģimenes ārsta konsultācijai un vakcinācijai.
6. Infekcijas skartajā grupā 17 dienas ilgi masalu gadījumā, 21 dienu – masaliņu gadījumā un 25 dienas – epidēmiskā parotīta gadījumā, sākot no dienas, kad bijis pēdējais kontakts ar slimnieku, nodrošināt ierobežojošus pasākumus:
  - informēt (vēlams rakstiski) tos vecākus, kuru bērni nav vakcinēti vai revakcinēti, vai nav pārslimojuši masalas, masaliņas vai epidēmisko parotītu un kuri nav bijuši kontaktā ar slimnieku, par iespējamās inficēšanās risku no citiem iespējams inficētiem grupas biedriem un ieteikt šiem bērniem veselības aizsardzības nolūkā inkubācijas perioda laikā jeb 17 dienas ilgi masalu gadījumā, 21 dienu – masaliņu gadījumā un 25 dienas – epidēmiskā parotīta gadījumā (pēc slimnieka vai infekcijas izraisītāju nēsātāja pēdējās iestādes apmeklējuma dienas), neapmeklēt infekcijas skarto grupu;
  - nepārcelt bērnus uz citām grupām;
  - nepieļaut personāla, kas strādā infekcijas skartajā grupā, pārcelšanu uz citu grupu;
  - neapvienot ar citu grupu;
  - nepieļaut kopīgu pasākumu rīkošanu, lai bērni no infekcijas skartās grupas nekontaktētu ar citu grupu bērniem, tostarp nepieļaut spēles pagalmā kopā ar citu grupu bērniem;
  - grupai, kurā ir reģistrēts saslimšanas gadījums, sporta nodarbības koplietošanas vai speciālās telpās organizēt pēdējai, turklāt pēc tām veikt telpu uzkopšanu un vēdināšanu;
  - ja ēdienu trauki netiek mazgāti trauku mazgājamā mašīnā ar augstas temperatūras režīmu, nodrošināt infekcijas skarto grupu ar vienreizlietojamiem traukiem vai atsevišķiem traukiem, kā arī veikt to dezinfekciju.
7. Nodrošināt sanitāros mezglus ar šķidrajām ziepēm roku mazgāšanai.

8. Stingri sekot bērnu roku mazgāšanai pēc bērna atnākšanas pirmsskolas izglītības iestādē, pirms ēšanas, pēc pastaigām un tualetes apmeklēšanas, turklāt nepieciešamības gadījumā palīdzēt mazgāt rokas.
9. Stingri kontrolēt, lai bērni lietotu dvieļus atbilstoši individuālajam marķējumam.
10. Veikt virsmu un inventāra mazgāšanu un dezinfekciju, atbilstoši instrukcijām izmantojot mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus.
11. Nodrošināt, lai mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļi ir pietiekamā daudzumā un personāls ievēro to lietošanas instrukcijas.
12. Veikt koplietošanas telpu mitro uzkopšanu un vēdināšanu bērnu pastaigas laikā.
13. Izmantot tikai viegli mazgājamas rotaļlietas, nodrošināt to mazgāšanu un dezinfekciju katras darbadienas beigās; mīkstās rotaļlietas izmazgāt veļas mazgājamā mašīnā vai nodrošināt to ķīmisko tīrīšanu; nelietot mīkstās rotaļlietas līdz ierobežojošo pasākumu pārtraukšanai.
14. Nekavējoties informēt (vēlams rakstiski) vecākus par veicamajiem infekcijas slimības ierobežojošiem un profilakses pasākumiem, t.sk. medicīnisko novērošanu, un ieteikt:
  - konsultēties ar savu ģimenes ārstu ar mērķi izvērtēt ģimenes locekļu vakcinācijas statusu un nepieciešamības gadījumā vakcinēties vai revakcinēties;
  - nodrošināt bērna veselības stāvokļa novērošanu ārpus pirmsskolas izglītības iestādes (mājās);
  - nekavējoties vērsties pēc medicīniskās palīdzības, ja bērnam parādās slimības pazīmes (masalu gadījumā paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi, klepus, iesnas, konjunktivīts; masaliņu gadījumā – izsitumi, kakla, aizsauss vai zem pakauša limfmezglu iekaisums, sāpes locītavās, artrīts; epidēmiskā parotīta gadījumā – paaugstināta ķermeņa temperatūra, siekalu dziedzeru sāpīgs pietūkums, orhīts, meningīts), informēt ārstu par to, ka pirmsskolas izglītības iestādē ir reģistrēts (-i) masalu, masaliņu vai epidēmiskā parotīta gadījums (-i), kā arī pēc iespējas ātrāk informēt pirmsskolas izglītības iestādi par bērna saslimšanu;
  - nodrošināt bērnu ar atsevišķiem traukiem un personīgās higiēnas piederumiem (dvieļi u.c.);
  - stingri sekot tam, kā bērns ievēro personīgo higiēnu, it sevišķi, kā mazgā rokas;
  - nodrošināt rūpīgu telpu uzkopšanu un vēdināšanu mājās;
  - precīzi pildīt ģimenes ārsta vai pediatra norādījumus.
15. Pieņemt pārslimojušos bērnus pirmsskolas izglītības iestādē tikai ar ģimenes ārsta vai pediatra izziņu.
16. Lūgt iestādes darbiniekiem pārliecināties par savu vakcinācijas statusu un vakcinēties ja nepieciešams, kā arī nekavējoties vērsties pie ģimenes ārsta un informēt iestādes administrāciju par iespējamu saslimšanu (simptomi - masalu gadījumā paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi, klepus, iesnas, konjunktivīts; masaliņu gadījumā – izsitumi, kakla, aizsauss vai zem pakauša limfmezglu iekaisums, sāpes locītavās, artrīts; epidēmiskā parotīta gadījumā - paaugstināta ķermeņa temperatūra, siekalu dziedzeru sāpīgs pietūkums, orhīts, meningīts).
17. Informēt grūtnieces ja tās ir starp kontaktpersonām par konstatētiem saslimšanas gadījumiem izglītības iestādē, ieteikt konsultēties ar ģimenes ārstu un turpmāk iepriekš norādītajā laikā neapmeklēt infekcijas skarto grupu.
18. Piedalīties Slimību profilakses un kontroles centra speciālistu organizētajā kontaktpersonu apzināšanā un ja pastāv masalu un masaliņu uzliesmojuma vai epidēmijas draudi, arī kontaktpersonu vakcinācijā pret masalām un masaliņām - sniegt informāciju par iestādes apmeklējumu un sagatavot kontaktpersonu sarakstu.
19. Doto ieteikumu pasākumus nodrošināt arī katrā sekojošā masalu, masaliņu vai epidēmiskā parotīta saslimšanas gadījumā. Inkubācijas un medicīniskās novērošanas laiku ievērot no pēdējā slimnieka izolēšanas datuma no kolektīva.
20. Ievērot Ministru kabineta 1999. gada 5. janvāra noteikumu Nr.7 „Infekcijas slimību reģistrācijas kārtība” 7³ punkta prasības:

„Izglītības iestādes, sociālās aprūpes institūcijas vai citas iestādes vadītājs nodrošina informācijas sniegšanu telefoniski Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologam, ja viņam radušās aizdomas par grupveida saslimšanu (iestādē ir divas (vai vairāk) personas ar šādām infekcijas slimības pazīmēm - caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi vai citi ādas bojājumi”.

* Par kontaktpersonām uzskatīt personas, kuras nav slimojušas ar masalām, masaliņām vai epidēmisko parotītu un bija tuvā kontaktā ar slimnieku pirmsskolas izglītības iestādē (apmeklēja vienu grupu vai strādā vienā telpā).

---

[1] Informācija par infekcijas slimībām ir pieejama SPKC mājas lapā: <http://www.spkc.gov.lv/infekcijas-slimibas/>

[2] SPKC darbinieku kontaktinformācija: www.spkc.gov.lv/darbinieku-kontakti/

[3] Ministru kabineta 19.09.2006. noteikumi Nr.774 „Kontaktpersonu noteikšanas, primārās medicīniskās pārbaudes, laboratoriskās pārbaudes un medicīniskās novērošanas kārtība” <http://likumi.lv/doc.php?id=144279>

<https://www.spkc.gov.lv/lv/ieteikumi-pirmsskolas-izglitibas-iestadem-ja-registrets-masalu-masalinu-vai-epidemiska-parotita-1-gadijums>